

ความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ในเขตการศึกษา 8

นางโสฬศ กฤษณะ ไกรวุฒิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-788-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017467 117291446

NEEDS FOR THE SUPERVISORY SKILL DEVELOPMENT
OF THE DISTRICT EDUCATIONAL SUPERVISORS,
EDUCATIONAL REGION EIGHT

Mrs.Sopit Kritsanakraivut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-788-4

พิมพ์ขึ้นฉบับแรกจัดโดย วิทยาลัยเกษตรกรรมภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่เพียงแผ่นเดียว

โสพิศ กฤษณะไกรวุฒิ: ความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ
เขตการศึกษา 8 (NEEDS FOR THE SUPERVISORY SKILL DEVELOPMENT OF THE
DISTRICT EDUCATIONAL SUPERVISORS, EDUCATIONAL REGION EIGHT) อ.ที่ปรึกษา:
ผศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 117 หน้า. ISBN 974-578-788-4.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 8 เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
และแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 304 ฉบับ ไปยังประชากรซึ่งเป็น
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 8 ได้รับกลับคืน 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
91.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อ
เปรียบเทียบความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศแต่ละด้าน ปรากฏว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความ
ต้องการการเสริมทักษะด้านการประเมินผลมากที่สุด รองลงมาคือทักษะด้านความเป็นผู้นำ ทักษะด้าน
กระบวนการกลุ่ม ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

พิมพ์ที่สถาบันเทคโนโลยีวิทยานวัตกรรมภายใต้การอำนวยการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

SOPIT KRITSANAKRAIVUT : NEEDS FOR THE SUPERVISORY SKILL DEVELOPMENT
OF THE DISTRICT EDUCATIONAL SUPERVISORS, EDUCATIONAL REGION EIGHT.
THESIS ADVISOR: ASST.PROF VALAIRAT BOONSWADI, 117 PP.
ISBN 974-578-788-4.

The purpose of this research was to study the needs for supervisory skill development of the district educational supervisors in Educational Region Eight. Checklist and rating scale were used as this research instruments. Three hundred and four questionnaires were distributed to the district educational supervisors. 279 of them were returned. Percentage, means and standard deviation were used for data analysis.

Research findings were as follows:

It was found that district educational supervisors wanted to develop their supervisory skills at high level in every skill. The most prominent skill was evaluation. Others were identified consecutively namely leadership, group process, personnel administration, and human relations.

ภาควิชา
บริหารการศึกษา
สาขาวิชา
นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา
2533

ลายมือชื่อนิติ
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
อ/อสมท ย.จ.จ.อ.ท.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยกรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนได้เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอในเขตการศึกษา 8 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี และเนื่องมาจากทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัยจึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้แก่ผู้วิจัยจนกระทั่งได้จัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ และผู้ที่เป็นอย่างยิ่งให้ความช่วยเหลือห่วงใย ผู้วิจัยตลอดมา คือคุณวัชรินทร์ กฤษณะ ไกรวุฒิ และลูกชายทั้งสองคน รวมทั้งเพื่อนรุ่นที่ 27 ทุกคน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

โสพิศ กฤษณะ ไกรวุฒิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
การนำเสนอผลการวิจัย.....	12
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	13
หลักการนิเทศการศึกษา.....	14
งานนิเทศการศึกษา.....	14
กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	16
ความจำเป็นของการมีศึกษานิเทศก์ในองค์กร.....	17
ประวัติและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ.....	18
วิธีการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ.....	26
คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์.....	27
บทบาทของศึกษานิเทศก์.....	29
ทักษะทางการนิเทศการศึกษา.....	31

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	54
	ประชากร.....	54
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	57
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
	ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของ ศึกษานิเทศก์อำเภอ ในด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านกระบวนการกลุ่ม ด้านการบริหารงานบุคคล และด้าน การประเมินผล.....	68
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	88
	สรุปผลการวิจัย.....	88
	อภิปรายผลการวิจัย.....	91
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	100
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	100
	รายการอ้างอิง.....	101
	ภาคผนวก.....	108
	ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	56
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	59
3	ความต้องการการ เสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านความเป็นผู้นำ.....	68
4	ความต้องการการ เสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	73
5	ความต้องการการ เสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านกระบวนการกลุ่ม.....	76
6	ความต้องการการ เสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการบริหารงานบุคคล.....	79
7	ความต้องการการ เสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการประเมินผล.....	82

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1 ก	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	62
1 ข	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	63
1 ค	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	64
1 ง	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนปีที่ทำงานในตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์.....	65
1 จ	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	66
1 ฉ	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การเข้ารับ การอบรม.....	67
2	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านความเป็นผู้นำฯ เป็นรายชื่อ.....	72
3	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านมนุษยสัมพันธ์ฯ เป็นรายชื่อ.....	75
4	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านกระบวนการกลุ่มฯ เป็นรายชื่อ.....	78
5	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการบริหารงานบุคคลฯ เป็นรายชื่อ.....	81
6	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการประเมินผลฯ เป็นรายชื่อ.....	85
7	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านต่างๆ จำแนกเป็นรายด้าน.....	86
8	แสดงระดับความต้องการการเสริมทักษะทางการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านต่างๆ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	87